

فرازهای پنهانی

جلد اول

نقد و بررسی شعر خوزستان

به کوشش شهرام فروغی مهر

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : فروغی مهر، شهرام، ۱۳۵۶ -
مشخصات نشر : اهواز : آیات، ۱۳۹۴ -
مشخصات ظاهری : ج: ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م:
شابک : 9789646474581

وضعیت فهرست نویسی : فیپا
عنوان دیگر : نقد و بررسی شعر خوزستان
موضوع : شعر فارسی -- ایران -- خوزستان -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
موضوع : شعر فارسی -- ایران -- خوزستان -- قرن ۱۴ -- تاریخ و نقد
موضوع : شعر فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ف۴/ف۸۶۵۴ PIR
رده بندی دیسی : ۶۲۰۹/۱۸۱
شماره ثبت کتابخانه ملی : ۴۰۶۷۱۶۷

انتشارات موسسه فرهنگی آیات، www.ayatclub.ir
عنوان کتاب: فرازهای پنهانی (جلد اول) / نقد و بررسی شعر خوزستان
به کوشش: شهرام فروغی مهر
ناشر: انتشارات موسسه فرهنگی آیات
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول
سال چاپ: ۱۳۹۵
قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۶۴۷۴-۵۸-۱
حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.
محل نشر: اهواز- کمپلو- خیابان انقلاب - بین ارفع و ولیعصر- پاساژ عبدالحانی
تلفن تماس: ۰۶۱ ۳۳ ۷۹ ۲۱۵۸

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	مقدمه و مثلاً گفتن بعضی حرف‌ها / شهرام فروغی مهر
۵	آشنایی‌زدایی‌های معنایی / سریا داوودی حموله
۱۲	بافتارهای مفهومی / سریا داوودی حموله
۱۶	هنر زیستی در طبیعت / میترا سرانی اصل
۲۱	روحی سرگردان با میراثی از کلمات / محمود طیب
۵۱	عقلانیت فی‌المرحومه / احترام طیب و ستاره عرفانی راد
۹۱	انسان و دیگر هیچ / شهرام فروغی مهر
۱۱۳	آوازهای خیس / شهرام فروغی مهر
۱۲۱	پاساژهای زبانی / آناهیتا نجومی
۱۲۷	رنگ تازه می‌خواهند کلمات / آناهیتا نجومی
۱۳۳	در خمیازه‌های بلند / بهزاد پیرا
۱۴۰	نیما یوشیج و من چهره‌ام گرفته / محسن نوروزی بابادی
۱۵۱	در کارگاه خیال / خرم سعیدی
۱۵۸	طه دسته‌دار جمهوری / احمد رضا غفاری
۱۶۱	سفر به معماری قریب‌الوقوع زندگی / داوود رضا کاظمی
۱۷۴	سرگردانی روز در لحن تبعید / داوود رضا کاظمی
۱۷۵	رسیدن به شعر از سادگی / داوود رضا کاظمی

مقدمه و مثلاً گفتن بعضی حرف‌ها

این حرف‌ها مقدمه نیستند. اصلاً مقدمه برای چه؟! بالاخره کار را باید از جایی آغاز کرد و حرف را نیز از ابتدا یا میانه‌ی یک مقوله‌ای باید گفت و به نتایجی رسید. این حرف‌ها یعنی اینکه مثلاً می‌خواهم بعضی حرف‌ها را بگویم و بعضی را نه، می‌توانند سرآغازی باشند بر آنچه در آینده خواهد آمد و شاید خورد آغازگر یک‌راه و دوره‌ای تازه شدند.

ماندارم که قاصد هم در مقدمه‌ی کتاب ((از جنوب گریه‌ها)) گفتیم، من فکر می‌کنم که شعر خوزستان خیلی بیشتر از این چیزی که هست، ظرفیت ارائه به جنبه‌ی ادبی آن را دارد تا تأثیر حرکت‌های مدرن و پیشرو خودش را بتواند بیش از این که هست، در دیگران ببیند. اما چیزی که این وسط ما از آن غفلت ورزیده‌ایم همین گام به شعر خودمان است. نقد و بررسی شعر و کتاب‌های شاعران خوزستان که می‌تواند نقشی اساسی در ارائه و معرفی این پتانسیل به جامعه داشته باشد، دست‌کم گرفته شده است یا در حاشیه‌ها و درگیری‌های غیرمرتبط با شعر و ادبیات، گم و خاموش مانده است. چراکه همیشه عده‌ای برای اینکه شعر و نام کسانی را لب و مہجور بمانند، حاضرند دست به هر کاری بزنند تا به این هدف نامبارک راه یابند. خود، جامعه‌ی عمل ببوشانند. حالا اگر می‌خواهید بدانید استراتژی آن‌ها چیست چگونه آن را اجرایی می‌کنند فقط به همین یک مورد اشاره می‌کنم. آن‌ها با سکوت و خود را به ندیدن و نشنیدن زدن پیش می‌آیند و در این راه سعی بلیغ دارند که این هدف را دست‌یافتنی نمایند. من این سکوت را در قبال شعر

و کتاب‌های ارزشمند شاعران خوزستانی، بسیار گزنده‌تر و برنده‌تر از تیغ
هجمه‌ها می‌دانم و این زخم را زجر و خسران بزرگی به شمار می‌آورم.

از حق نگذریم که جامعه‌ی ادبی خوزستان اگرچه در مقوله‌ی نقد و
بررسی و معرفی شاعران خود به نظر من ضعیف عمل کرده است اما در
زمینه‌ی چاپ و نشر کتاب‌های شعر شاعران خوب و مطرح خوزستان، دست
به کاری ارزشمند و قابل ستایش زده است. منظورم چاپ کتاب‌های پل (۲۳
جلد) یا همان ((بازخوانی شعر معاصر خوزستان)) است که به همت و سعی و
کوشش‌های بی‌شائبه‌ی آقایان ((بهمن ساکی))، ((علی یاری)) و ((محمود نائل))
انجام گرفته است. در این کار و در کنار ایشان کسانی دیگر نیز حضور داشته‌اند
که شایسته‌ی تحسین و تکریم و چه ایراداتی نیز بر کار آن‌ها وارد است اما این
حرکت را ارزشمند و مانگارسی‌دانم و به سهم خودم تلاش‌هایشان را
می‌ستایم و قدر می‌نهم.

حالا برگردیم به خانه‌ی آلمان نه همان نقد است. این کتاب‌ها چاپ
شده‌اند اما دریغ از نقد و بررسی‌های اصولی و دقیق و علمی. جز یکی دو مورد
من ندیده‌ام که کسی بر این کتاب‌ها نقدی بنویسد. اشعار آن‌ها را مورد
بررسی همه‌جانبه قرار بدهد، اگرچه خوانش‌های اندک و کوتاهی در این زمینه
انجام شده است که تأثیر چندانی در توجه جامعه‌ی ادبی به این حرکت نداشته
است. در میان کتاب‌های پل، دو مورد کتاب نقد و بررسی می‌بینیم که
عبارت‌اند از: نخست ((از کتیبه‌ی جنوب)) که به نقد و بررسی شعر خوزستان
پرداخته است و اثر آقای ((علی یاری)) است و دیگری ((ذوالفقار بر خواب

ابریشم)) که مجموعه‌ای از نقدهای پراکنده‌ی آقای ((رضا بختیاری اصل)) پیرامون شعر شاعران خوزستان می‌باشد. کتاب دیگری در این زمینه که به تازگی به چاپ رسیده است، کتاب ((چهل و هفت باران، بدون چتر)) است که به همت آقای ((کریم خسروی راد)) شاعر و منتقد اهوازی به چاپ رسیده و در آن به معرفی شاعران و نگاهی کوتاه به شعر آن‌ها پرداخته است. این تلاش‌ها را ارزشمند و شایسته اما ناکافی می‌دانم و معتقدم باید در این طی این سال‌ها بسیار بیشتر از این‌ها به این مسائل توجه می‌شده است و شاید به همان دلیلی که گفتم، این بخش مهم مغفول مانده است. با توجه به آنچه گفتم معتقدم که این زمینه، نیازمند تلاش‌ها و کوشش‌های بسیار است و خودم را شاگرد همه‌ی بزرگان و شاعران و نویسندگان خوزستان می‌دانم و از همین سطور، همه را دعوت به حضور و بی‌نگاهی همه جانبه و گسترده به شعر و شاعران خوزستان و کتاب‌های آن‌ها می‌کنیم. اما در این زمینه، می‌ماند نوشته‌ها و نقد و بررسی‌هایی که به طور پراکنده در برخی جاها چاپ شده‌اند یا هنوز مجال چاپ نیافته‌اند و من امیدوارم که با این طرح و ایده، بتوانم بخشی از آن‌ها را بیابم و برای امروز و فردای شعر خوزستان به بیت برسانم.

این کتاب را که ((فرازهای پنهانی)) نامیده‌ام، مجموعه‌ای از نقدها و نوشته‌های پیرامون شعر و شاعران خوزستان است. این نوشته‌ها را به خواست شاعران و منتقدان خوزستانی نوشته‌اند یا هم کسانی که خوزستانی نبوده‌اند و فقط به شعر و شاعران خوزستان توجه کرده‌اند که این خود می‌تواند نشان‌دهنده‌ی نگاه‌های متفاوت به شعر خوزستان باشد. همین خوب است که

در این مجموعه می‌توانیم نگاه‌های متفاوتی را پیرامون شعر خوزستان، در کنار هم ببینیم و این خودش می‌تواند آغاز راه باشد برای آن بررسی و نگاه همه‌جانبه که گفته‌ام. اصلی‌ترین و مهم‌ترین هدفم نیز همین بوده است که هم از آنچه قبلاً نوشته شده است، کتابی تدوین نمایم و هم نویسندگان و منتقدان را به نوشتن نقد و بررسی پیرامون شعر خوزستان، تشویق نمایم. امیدوارم که بتوانم در این مسیر، حرکتی درخور انجام بدهم و سهمی در معرفی و شناساندن شاعران خوزستان به جامعه‌ی ادبی داشته باشم. می‌بایست نظم و این کار جز با یاری و پشتیبانی و توجه شاعران و نویسندگان و منتقدان خوزستانی به نتیجه نخواهد رسید اما امیدوارم و در این زمینه به بررسی خودم بکوشید!

شهرام فروغی مهر

اهواز - شهریور ۹۴